

harum prouinciarum caput ditissima Beneuentus. Porro Samnites nomen accepere olim ab hastis quas ferre solebant, quasque Græci samia appellant.

Idem cap. 21.

Apulia, cum sociata sibi Calabria *eidem Reſtori ſubieſta*, ab Occidente vel Africo habet Samnium & Lucaniam, à ſolis verò ortu Adriatico Pelago finitur. Habent vrbes ſatis opulentas Luceriam, Sepontum, Canuſium, Agerentiam, Brundiſium, & Tarentum, & in ſiniſtro Italiæ cornu, quod quinquaginta millibus extenditur, aptam mercimoniis Hydruntum. Apulia autem à perditione nominatur, citius enim ſolis feruoribus terræ virentia perduntur.

Sicilia inſula Thyrræno mari ſeu Ionio alluitur, de Siculi Ducis proprio nomine nuncupata. Sequitur Corſica inſula, & non longè ab illa diſtans Sardinia, quæ vtræque Thyrrænis fluëtibus ambiuntur. Porro Corſica à Duce ſuo Corſo. Sardinia à Sarde Herculis filio nominatur.

Idem cap. 22.

[Certum eſt tamen Liguriam & partem Venetiæ, Æmiliam quoque Flaminiamque, veteres Hiſtoriographos Galliam Ciſalpinam appellaffe. Inde eſt quod Donatus Grammaticus in expoſitione Virgilij, Mantuam in Gallia eſſe dixit. Indeque eſt quod in Romana Hiſtoria legitur, Ariminum in Gallia conſtitutum. Siquidem antiquiſſimo tempore, Brennus rex Gallorum, qui apud Senonas urbem regnabat, cum trecentis millibus Gallorum Senonum ad Italiam venit, eamque uſque ad Senogalliam, quæ à Gallis Senonibus vocitata eſt, occupauit.]

III.
DE MAGISTRATIBVS IMPERII,
PER ITALIAM.

Hactenus Paulus Diaconus: nunc de harum prouinciarum magiſtratibus ex Notitia paucis dicendum. Omnes à Præfecto Prætorio Italiæ regebantur, & à duobus huius Vicariis, ſcilicet Vicario vrbis & Vicario Italiæ. Septem Vicario Italiæ, cuius ſederat Mediolori, parebant: ſcilicet Venetia cum Iſtria, Rhætiæ duæ, Alpes Cotticæ, Æmilia, Flaminia cum Piceno Annonario, & Liguria. Decem aliæ Vicario vrbis Romæ: ſuntque Tuſcia cum Vmbria, Campania, Picenum ſuburbicarium, Sicilia, Apulia cum Calabria, Brutia cum Lucania, Samnium, Sardinia, Corſica, & Valeria. Singularum Magiſtratus ſic in Notitia numerantur. Quatuor ſub Vicario Romæ Conſulares, ſcilicet Conſularis Campaniæ, Conſularis Tuſciæ & Vmbriæ, Conſularis Piceni ſuburbicarij, & Conſularis Siciliæ. Correſtores duo, nempe Correſtor Apuliæ & Calabriæ, & Correſtor Bruticæ & Lucaniæ. Denique Præſides quatuor, hoc eſt, Samnij, Sardinicæ, Corſicæ, & Valeriæ. Sub Vicario autem Italiæ quatuor fuere Conſulares; nimirum Conſularis Venetiæ & Iſtriæ, Conſularis Æmiliæ, Conſularis Liguriæ, Conſularis Flaminicæ Picenique annonarij. Tres etiam Præſides; primus Alpium Cottiarum, alter Rhætiæ primæ, & tertius Rhætiæ ſecundæ. Sed hæc ſatis de Notitia Ciuili Italiæ, cum inſtituti noſtri non ſit hocce in opere, nodos illius omnes ſoluere.

IV.
QVOT FVERINT
PROVINCIE EC-
CLESIASTICÆ PER
ITALIAM SEX PRI-
MIS SÆCVLIS.

Nunc mihi de Eccleſiaſtica dicturo ante omnia in mentem venit obſeruare, quod licet iuxta diuiſionem ciuilem ſeptemdecim numerentur prouinciæ Italiæ, & ſeptemdecim magiſtratus, qui eas ſub Præfecto Prætorio & duobus Vicariis regerent: attamen Eccleſiam non niſi duas prouincias ab initio, Romanam quippe & Medioloranſem, poſtea verò ſex uſque ad finem ſexti ſæculi apud eam conſtituiſſe, Romanam, Medioloranſem, Rauennanſem,